

РЕШЕНИЕ

№ 32

гр. С.З. , 15.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С.З., I ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ в публично заседание на петнадесети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Димитър М. Христов
Членове:	Румяна Ат. Танева Анна Т. Трифонова

при участието на секретаря Диана Д. Иванова
като разгледа докладваното от Димитър М. Христов Въззивно търговско дело № 20215501001108 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Обжалвано е решение №260039/14.01.2021г., постановено по гр.д. №1216/2020г. по описа на Районен съд - гр.С.З., с което са отхвърлени предявените от ПР. ГЛ., гр. П., против Т.У., гр. С.З., искове за сумата от 18 000лв., получена от Т.У. на отпаднало основание - развален Договор № 142АФ от 24.03.2015г., придобита от ПР. ГЛ. с Договор за цесия от 07.02.2020г., ведно със законната лихва и за сумата от 3000лв., получена от Т.У. на отпаднало основание - развален Договор №106АФ/07.04.2016г., придобита от ПР. ГЛ. с Договор за цесия от 07.02.2020г., ведно със законната лихва, като неоснователни и недоказани, и са присъдени разноските по делото.

Във въззивната жалба въззивника ПР. ГЛ. излага съображения за неправилност поради нарушение на материалния закон и необоснованост на постановеното решение. Излага подробни съображения във връзка с направените оплаквания. Посочва, че съда не е взел предвид и обсъдил свидетелските показания на разпитаните свидетели. Сочи се, че представения по делото приемо-предавателен протокол е подписан от лице без

представителна власт, във връзка с което се е противопоставил на основание чл. 301 ТЗ. Във връзка с посочените оплаквания е направено искане да се отмени решението на РС и да се постанови друго, с което да се уважат изцяло предявените искове. Претендират се разноските по делото, в това число и изплатено адвокатско възнаграждение. Към въззивната жалба е представен Договор № 106/07.04.2016г., сключен между Т.У. гр.С.З. и „Д.А.“ ЕООД - гр.П., за който е направено искане за приемането му.

В законоустановения срок е постъпил писмен отговор от страна на въззиваемия, с който се взима становище, че жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли. Изложени са съображения по направените във въззивната жалба оплаквания. Моли съда да потвърди обжалваното решение като законосъобразно и правилно. Няма направени доказателствени искания. Претендират се разноските по делото. Относно направеното във въззивната жалба доказателствено искане, моли съда да остави без уважение същото, предвид настъпила преклузия.

Окръжен съд – гр. С.З., в настоящия състав, след като обсъди данните по първоинстанционното и въззивното производства, намира за **установено следното:**

Въззивната жалба е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимирана страна и против подлежащ на обжалване съдебен акт, т.е. е допустима, а разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 269 ГПК, съдът се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. По останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Първоинстанционното решение е обжалвано изцяло от ищцовото дружество като съда намира, че последното е валидно и допустимо.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.55 ал.1 предл.3 от ЗЗД във вр. с чл. 87 ЗЗД вр. с чл. 99 ЗЗД.

От събраните по делото доказателства се установява, че с договор за цесия

от 07.02.2020г. въззивницата ПР. ГЛ., в качеството си на цесионер е придобила вземането на „Д.А.“ ЕООД - цедент, което последният има въз основа на развален Договор №142АФ от 24.03.2015г. в размер на 18 000лв.

Видно от представения Договор №142АФ от 24.03.2015г. на 24.03.2015г. между „Д.А.“ ЕООД П. в качеството на възложител и Т.У. в качеството на изпълнител е сключен договор, по силата на който възложителят възлага, а изпълнителят приема и се задължава срещу възнаграждение да разработи и управлява иновативен проект: „Разработване и внедряване/експлоатация на екологосъобразна садкова установка, затворен тип, хранвана от зелена енергия, за отглеждане на зарибителен материал от деликатесни видове риби/при определени биотехнологични параметри за органично производство/, в условията на разработени биотехнологични параметри за повишаване на имунния статус на рибите", като разработения от изпълнителя иновативен проект ще бъде ползван от възложителя за кандидатстване и финансиране по Марка Иновации в аквакултурата на ПМДР 2014-2020. В договора страните са уговорили, че възложителя не търси отговорност от изпълнителя за изплатените суми 5 000лв. и 10 000лв., независимо дали проекта е одобрен за финансиране от ИАРА, както и че изпълнителя не носи отговорност, ако представения проект не е одобрен за финансиране.

Между страните не се спори, че в изпълнение на сключения между страните договор възложителят е заплатил на изпълнителя сумата от 18 000лв., платена както следва: на 27.03.2015г.-6000лв./с ДДС/ по фактура №0200020206/27.03.2015г. и на 10.08.2015г. - 12 000 лв. /с ДДС/ по фактура № 0200020779/10.08.2016г.

По делото ответникът е представил приемо-предавателен протокол от 10.08.2016г., от който се установява, че изпълнителят предава на възложителя разработения в изпълнение на Договор №142АФ от 24.03.2015г. иновативен проект. В документа е отразено, че иновативния проект ще бъде използван от възложителя за кандидатстване за финансиране по Мярка 2.1. Иновации, Приоритет 2: Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, иновативни, конкурентоспособни и основание на знания аквакултури, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите на Програма за морско дело и рибарство /2014-2020/, както и че разработения проект е

изпълнен в съответствие с изискванията на договора и на възложителя. За възложителя „Д.А.“ ЕООД протокола е подписан от инж. Н.К..

„Д.А.“ ЕООД с уведомление от 27.01.2020г., получено от Т.У. на 11.02.2020г. известява ответника Т.У., че разваля Договор №142АФ от 24.03.2015г., поради пълно неизпълнение на задълженията по договора от страна на изпълнителя и го кани в 7-дневен срок от получаване на уведомлението да върне сумата от 18 000лв., платена в изпълнение на договора от „Д.А.“ ЕООД на отпаднало основание.

От така установените факти, съдът достигна до следните **правни изводи**:

Във въззивната жалба се посочва като оплакване, че съдът е приел за доказано изпълнението на задължението на ответника по договора въз основа на представения приемо-предавателен протокол, който е подписан от лице без представителна власт - инж. Н.Костов.

В чл. 301 от ТЗ е регламентирано изключение спрямо търговците от общото за гражданското право правило на чл. 42 от ЗЗД, че действията, извършени без представителна власт не произвеждат правни последици за мнимо представлявания, освен при изричното им потвърждаване. В търговското право принципът е: „Когато едно лице действа от името на търговец без представителна власт, се смята, че търговецът потвърждава действията, ако не се противопостави веднага след узнаването.“

Приема се, че специфика при прилагането на чл. 301 от ТЗ в хипотезата на съвместно представителство на търговец е налице единствено относно начина, по който търговецът може да се противопостави на действието, което е извършено от негово име от едно или част от представляващите го заедно лица. В този случай, ако веднага след узнаването, дори само едно от останалите лица, осъществяващи съвместното представителство, се противопостави на извършеното от името на търговеца действие, ВКС приема, че презумпцията по чл. 301 от ТЗ не намира приложение, тъй като в този случай липсва „мълчаливо съгласие“ на търговеца.

Фактическият състав, който следва да се осъществи, за да влезе в действие нормата, изведена от разпоредбата на чл. 301 от ТЗ, включва: 1)

предприето действие от името на търговец от лице, което не разполага с представителна власт, 2) узнаване, от страна на търговеца и 3) непротивопоставяне на предприетото действие, веднага след узнаването. Приложението на презумпцията на чл. 301 от ТЗ предполага изследване на конкретни факти, от които може да се направи несъмнен извод, че търговецът е узнал, но въпреки това не е оспорил извършените от негово име без представителна власт действия.

В настоящия случай, съдът като изследва конкретните факти и обстоятелства по делото, намира че не може да се възприеме възражението на въззивника по чл.301 ТЗ за противопоставяне от страна на търговеца на действията, извършени без представителна власт, а именно подписването на приемо-предавателния протокол, респ. получаване на проекта, тъй като в деня на подписване на приемо-предавателния протокол - 10.08.2016г. и впоследствие по изпълнение на чл.4 ал.3 от Договор №142АФ от 24.03.2015г. същия е заплатил договорената за този етап част от възнаграждението. Действията на възложителя по заплащането на възнаграждението несъмнено обосновават извода, че възложителя е узнал за извършените без представителна власт действия и е потвърдил същите, с което категорично се обосновава извода, че търговецът не се е противопоставил на оспорваните действия. За да се приложи чл. 301 от ТЗ, достатъчно е да се докаже, че търговецът е манифестирал мълчаливо одобрение на извършените без представителна власт действия или намерение да се ползва от целения с тях правен резултат */ВКС в Решение № 89 от 12.06.2013 г. по т. д. № 431/2012 г., Т. К., II Т. О./*. За да избегне последиците от презумпцията на чл. 301 ТЗ, търговецът следва да се противопостави веднага след узнаването. Това противопоставяне трябва да е изрично и по категоричен начин да изразява непризнаването на действията на мнимия представител.

Поради гореизложеното, първоинстанционният съд правилно е приел, че действията на лицето, действащо без представителна власт, валидно обвързват търговеца „Д.А.“ ЕООД, от чието име са извършени, тъй като последицата от липсата на незабавно противопоставяне от страна на търговеца е, че сключената от негово име сделка го обвързва валидно и поражда всички свои правни последици.

От направеното уведомление за разваляне на договора е видно, че „Д.А.“ ЕООД не е определил подходящ срок за изпълнение, съгласно изискването на чл. 87, ал. 1 от ЗЗД и не се установява някое от изключенията по ал. 2 на чл. 87 от ЗЗД, при което за него би отпаднало задължението за определяне на такъв подходящ срок, съдът приема, че не е настъпила целяната правна последица. Нещо повече, в настоящия случай не може да се касае за безполезност от изпълнение на задълженията на изпълнителя по договора, тъй като за изготвянето на процесните проекти не се касае за фикс-сделки, каквито има предвид законодателя в цитираната разпоредба. По отношение на изпълнената част от първата част договора, която е приета от възложителя, съгласно презумпцията на чл. 264, ал. 3 от ЗЗД и при липса на доказателства за направени възражения от ищеца след получаването на работата, /изпълнената част от заданието е представена и фактически получена от „Д.А.“ ЕООД без конкретни възражения, както вече бе посочено по-горе в мотивите/, съдът приема, че на ответника се дължи възнаграждение. Първата част от договора има договорено отделно, самостоятелно значение с оглед на него е договорено за това самостоятелно задание отделно възнаграждение.

Ето защо съдът приема, че относно тази част договорът не е развален, дори да се приеме, че договорът е развален за останалата неизпълнена част - относно останалите етапи.

Предвид горното, съдът достига до извода, че не са настъпили правните последици на института на развалянето на договора, а от там и не е налице правото на възложителя да иска връщане на даденото поради отпаднало основание /арг. чл. 55, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД/, за което счита, че има възникнало вземане към изпълнителя за сумата от 18 000лв. следователно вземането, предмет на процесната цесия, обуславяща претенцията на ищцата, не съществува.

Разпоредбата на чл. 55, ал. 1 от ЗЗД свързва имущественото разместване с това, че страната, която извършва действието има задължение към другата такава, която получава имуществото. Именно за това при липса на такова задължение или при отпадането му с обратна сила полученото подлежи на възстановяване, т.е. под основанието по смисъла на чл. 55 от ЗЗД се разбира

задължение на страната, дала престацията към страната,получила престацията -така определение № 802/03.07.2012 г. по гр.д.№ 1120/2011 г. на IV г.о. на ВКС.

Исковата претенция е основана на твърденията на ищцата за наличието на осъществен валиден юридически факт, пораждащ цедираното вземане, а именно сключен и двустранно подписан договор за изработка между възложителя и изпълнителя. Съдът, в настоящия състав, изследвайки в цялост фактите и обстоятелствата, както и доводите на страните, намира, че РС – С.З. правилно е приел, че възложителят дължи на ответника съответната на изпълнението и приета работа, част от договореното възнаграждение, което не може да се приеме за недължимо като платено на отпаднало основание, поради ненастъпилите последици от уведомлението за разваляне на договора.

След като прехвърленото вземане не съществувало, договорът за цесия бил сключен при изначална липса на основание, но не следва да се приема за нищожен. Договорът за прехвърляне на вземане (цесия) е консенсуален, неформален, каузален и комутативен. Нормата на чл. 99, ал. 1 ЗЗД определя неговия предмет като овластява кредитор да прехвърли своето вземане. Макар и предметът на договора да е определено по съдържанието си вземане, по аргумент от противното на нормата на чл.100, ал.1 ЗЗД съществуването му не е предпоставка за възникване на правната връзка. Съществуването на прехвърленото право и неговата принадлежност в патримониума на цедента не обуславят действителността на договора за цесия. Договорът за цесия има невъзможен предмет единствено ако имущественото право е непрехвърлимо с оглед своето естество, с оглед императивни разпоредби на закона или с оглед наличието на предварителни договорни ограничения. Горният извод следва и от изричната разпоредба на чл. 100, ал.1 ЗЗД. С посочената разпоредба е установено изключение от общото за облигационните договори правило на чл. 26, ал.2 ЗЗД, според което липсата на предмет води до тяхната нищожност. При прехвърляне на несъществуващо вземане цесионният договор не е недействителен, нещо повече, цедентът отговаря за изпълнението му по реда на чл. 82 вр. чл. 79 ЗЗД /Определение №524/19.07.2011 г. на ВКС по т.д. № 186/2010 г., II т.о./.

По отношение на вземането на въззивницата за сумата от 3000лв. по

Договор №106АФ/07.04.2016г.

Въззивницата твърди, че е придобила вземането на възложителя „Д.А." ЕООД" по силата на договор за продажба и прехвърляне на вземания от 07.02.2020г., с който „Д.А." ЕООД" в качеството си на цедент е прехвърлило възмездно на цесионера ПР. ГЛ. вземането си към Т.У., придобито на основание развален Договор №106АФ/07.04.2016 г. в размер на 3000 лв.

Договор с предмет прехвърляне на вземане за 3 000 лв. по Договор №106АФ/07.04.2016г. по делото обаче не е представен нито в първоинстанционното производство, нито пред настоящата инстанция. Поради това съдът намира, че въззивницата не се легитимира като кредитор на Т.У., поради искът □ правилно е отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Предвид изложеното, обжалваното решение следва да бъде потвърдено като валидно, допустимо и правилно.

С оглед изхода на спора, въззиваемият има право на разноси и претендира такива с отговора на въззивната жалба. По делото обаче липсват представени доказателства за уговорено и заплатено възнаграждение по договор за правна помощ, както и за действително направени други разноси във връзка с делото. Ето защо, разноси не следва да бъдат присъдени на въззиваемия.

Водим от горните мотиви, Старозагорският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №260039/14.01.2021г., постановено по гр.д. №1216/2020г. по описа на Районен съд - гр.С.З..

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____